בקילור. מגפלשט"ר ואדוס הוא ומתעסקה בו. אלמא קילור דומה לדם נדות ואע"ג דלא הוי קומץ כולי האי וקשיא לכולהו דלייקי בין דם נמור לדם נשוי משום דקומץ טפי וכין דם מאכולת של ראש לשאר דם מאכולת: אומנא. מקח דם נקבן: בין האי להאי. בין קמא לנמרא: חדת שאמרו דיו. כלומר לא כשמרורית חדת המתן במים אלא שמרורית חדת המתן בדיו: כי פכחותא דדיותא. קלישות הדיו כשהכלי מלא יורד שמרורית החדת למטה ומלמעלה הוא נרוד ומיט שחור כל ק: בלחה. בדיו לחה כדמפרש: או ביבשתא. שכן דרך שטומטין חדת בדיו כשמולקים קליפות הקולירס' והוא מחייבם: פלי קורטא דדיותא. מנקע מחיכות דיו יבש: ובודק בו. מרלית דם שחור: בקיר. שעוה שחורה: כענבה. ענבים שחורים. ל"א קיר שם עצם שחור: עולא אשחור דתמתין קלי דקמי טמא: סיאה. שם מקום ועושין שם מלבושים שחורים: אוליירין. גלים מחמתי מרחלאות. לשון אחר שם מקום: שמא אזכה. לגן עדן והלדיקים מלבושים לבנים: גלימי אוליירין הוו קומקי אכל פחורי כגון מפה וסדין אוליירין הוו שחורין: וכולן. המשה דמים: מטלית לבנה. מרלות הדמים מכרים בה: ושחור. דם שחור נבדקה מרלתו אם שחור היא כחרת או דיהה מכן על גבי נגד אדום: כולם. הדמים: עמוק מכן. מאותו שיעור השני בחמתין לכל אחד מי הוה קומק טפי טמא: דיהה מכן טהור כשחור. ואע"פ דלא חגן בחמתין דיהה מכן טהור אלא גבי שחור הוא הדין לכולהו: אפי' דיהה מכן ליטמא. דהאי אדוס הוה וע"י לקותא הוא חמר: קא משמע לן. דאין דרך דם אדוס המשחיר על ידי לקותא להיות דיהה: דיהה דדיהה. שנדמה ממרלתו יותר מדאי: עמוק מכן טהור. אם מאותו מרלה הוא אבל אם האדים הרבה עד שבא לכלל אחד משאר המרלות של מעלה הימנו הרי בא לחדא מהבר דמתני': אדיהו ליה. דם הדומה למזגת: כתחתון. עלה תחתון: תלתא דרי. דעליון הוו ז' למעלה מזו: נקוט דרא מציעא. לבדוק בה את הדם: וטרפא מציעא. דההוא משונה לבדוק מכולן ומיהו כוליה דרא כשרה לבדוק. והא דקמי כתחתון ולא כעליון הכי קאמר כשורה אמצעית ולא כעליונה הימנה והא דקמי כעליון ולא כתחתון כשורה אמצעית ולא כתחתונה הימנה דאין כשר לבדוק אלא בדרא אמצעית והא דתניא כתחתון וכ"ש כעליון דמשמע דתרוייהו כשרין לבדוק אלא שהעליון משונה לאו אדרי קאי אלא אעליון דדרא מציעא וה"ק בעלה בתחתון שהוא נרוד וכ"ש בעליון הימנה דהיינו אמצעי שהוא נרוד מאד והא דתניא כעליון וכ"ש כתחתון הכי קאמר כעליון כעלה העליון וכ"ש כתחתון כעלה האמצעי: בגרשייהו שנינו. לבדוק בהן ולא לאחר תלישתן: ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר. אלא יציא עפר כמו שילכה אם רב אם מעט ויליף על מים כעובי קליפת השום למעלה מן העפר: אלא עכורין. שהיא מרלית אדמה נכנסת במים: וכשהוא עוכרן. המים בעפר: לא לרמיה בידיה. לא יתן העפר אל תוך ידו ויעכור המים בעפר שבידו אע"פ שחזר וטחנו בכלי לאחר עמירה: אבל. אם העפר בכלי כי עבר להו בידיה בחלבא שפיר דמי: או דלמא לא לעכרינהו בידיה. כשהמים נספל לא יעכרם בחלבנו אלא בכוס של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר במים בכפו ויבדוק: אמר להו במקומה שנינו. שאין האדמה דומה לדם אלא במקומה אבל הביאה במקום אחר נשתנה מראיתה: פלי. מנקע: ובדיק לה. בלא מים: לייט עליה ר' ישמעאל. לאחר שיעשה כן בחסכרה:

דרבי

1 בס"א: הקולים.

פלי קורטא דדיותא · מכתן מקמע שדיו שלנו הוא קרוי דיו מדקאמר קורטא דדיותא משמע שהוא יבש ותוסר ר"ת לכתוב ס"ת בדיו של עפלים לפי שהוא נעולם לח וכפ' [שמי] דגיטין (דף יט·) מפורש: והא

בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו אאדום לא אשאר דמים אמימר ומר זוטרא ורב אשי הוו יתבי קמיה אומנא *שקלי ליה קרנא קמייתא לאמימר חזייה אמר להו אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחזי דמא: שחור כחרת: אמר רבה בר רב הונא [1]חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא קמ"ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו בלחה או ביבשתא [1]תא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה אמר רב יהודה אמר שמואל [1]בקיר כדיו וכענב טמאה וזהו ששנינו עמוק מכן טמאה אמר רבי אלעזר [1]כזית כזפת וכעורב טהור וזהו ששנינו דיהה מכן טהור עולא אמר כלבושא סיאה עולא אקלע לפומבדיתא חזייה להדוא טייעא דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן כי האי מרטע מיניה פורתא יהבו ביה ארבע מאה זוזי רבי יוחנן אמר *אלו כלים האוליירין הבאים ממדינת הים למימרא דאוכמי נינהו *והאמר להו רבי יגאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים שחורים ולא בכלים לבנים שחורים שמא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא לא אזכה ואהיה כחתן בין האבלים אלא בכלים האוליירין הבאים ממדינת הים אלמא לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בפתורא אמר רב יהודה אמר שמואל [1]וכולם אין בודקין אלא על גבי מטלית לבנה אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא פליגי הא בשחור הא בשאר דמים מתקיף לה רב אשי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי אמר עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סר"א הואיל *ואמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי טמא חוץ משחור אלא מאי אדני שיעוריה דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי רמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני שיעוריה דרבנן בר קפרא אמר [1]וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור [2]חוץ ממזג שעמוק מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי חנינא כמה נפיש גברא *דלביה כמשמעתיה: וכקרן כרכום: תנא *לח ולא יבש תני חדא כתחתון ולא כעליון ותניא אידך *כעליון ולא כתחתון ותניא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא אידך כתחתון וכל שכן כעליון אמר אביי [2]תלתא דרי ותלתא טרפן הויין [2]נקוט דרא מציעאה וטרפא מציעתא בידך כי אתו לקמיה דרבי אבהו אמר להו [1]בגושייהו שנינו: וכמימי אדמה: תנו רבנן *כמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה מים דברי רבי מאיר [א] רבי עקיבא אומר מבקעת יודפת רבי יוסי אומר [1]מבקעת סכני רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא בהן תניא אידך וכמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם [1]ומציף עליה מים בקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין אלא עכורין צללו חוזר ועוכרן וכשהוא עוכרן אין עוכרן ביד [2]אלא בכלי איבעיא להו אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי דלא לרמיה בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עכר ליה בידיה שפיר דמי או דלמא דלא לעכרינהו בידיה אלא במנא ת"ש כשהוא בודקן אין בודקן אלא בכוס ועדיין חבעי לך בריקה בכוס עכירה במאי תיקן כי אתו לקמיה דרבה בר אבוה אמר להו [1]במקומה שנינו רבי חנינא פלי קורטא דנרגשתא ובדיק ביה *לייט עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה

רבי

לעזי רש"י
אנפלשט"ר [אינפלשטר"א]. חתכושה.

גליון הש"ס
גמ' מקום דהא מליפתה כמין זה ספרים יד מ"ל:

מוסף רש"י
כלים האוליירין. כלים של אוליירין, כלים שיש להם אלטיטיות מקוטנות להמעמף בהם מי אדם מקומים בגלמים מן המרחק (שבת קיד. מ"ר).
שמא לא אזכה. ומשב בין מותן שחורין בגיהנם שדומין לגולי קדירה (שם, מ"ר).
שחור אדום הוא. דם שחור בחמה אדום הוא, אלא שלקה. לפיכך ממלוהו, כדתנן בחמה דמים מתקין בחמה האדום והשחור כו' (כוכה נב: וכמ"ר שבת קח.).

לעזי יש. סוכה נב: חולין מב

הגהות הגר"א
[א] גמ' ר"ע אומר מחקן וכ"כ רבי יהודה אומר:

[מוס' פ"ג ה"ה]

[מוסחה שם]

[מוסחה שם ע"כ]

[עליה הש"ס]

[לעיל יד: וכ"כ]

1 בס"א: הקולים.

כשחור · חיוסה דיהה משאדום עדיין הוא אדום יותר סקרן כרכום הכן דיהה סקרן כרכום אדום סמטר אדמה וכן לפ"ר עמוק מכן שחור לפרש"י עמוק ממזג הוא כמימי אדמה ובל דאלו ר' מראות מראות שבינתיים מחרין אע"פ שיש מראה שהוא דיהה מהן והוא מטא והיינו מעמא דמדמיה דמיה נקטא לן ד' מראות דמים וקים להו לרבנן דתני ד' מראות דמים שבחתי בגשים וכל שאינו דומה לאלו המראות מחזר אע"פ שיש מראה לטמה מטמו שהוא דיהה יותר ומטמא: לאפוקי דיהה דדיהה · לפרש"י נמי הוה מצי לסמר לאפוקי עמוק דעמוק:

צו א ב נ מיי' פ"ס מהל' אישות מיאה הלכה ח:
צז ד ה מיי' שם פל' מ:
צח ו מיי' שם פל' יב:
צט ז מיי' שם פל' פ:
ק ח מיי' שם הלכה יב:
קא ט י כ ל מ נ מיי' שם הלכה ח:

תוספי הרא"ש
שחור כחרת עמוק · מכן מטמא · פרש"י ז"ל שחור מיכן אע"ג דגבי נגע אפרינן דעמוק היינו לבן כמראה חמה שעמוקה מן הצל יש לחלק דגבי נגע שהוא לבן קרי לנגע שהוא לבן יותר עמוק תבי דם שחור קרי למה שהוא שחור יותר · וד"ה פי' עמוק מיכן לבן מטמו מעם הדיהה מיכן מה שהוא לבן יותר : בקיר כדיו כענבה מטא · ווו היא ששנינו עמוק מכאן מטא · וא"ת מה שיך לומר גבי דיו עמוק מכאן [וה"א] אפרינן שחור כחרת היינו דיו · וי"ל דסיודי הבא בדיו שאין בו חרת כפר"ח דעמוק מכן הוא לבן יותר · ולפרש"י צ"ל דעמוק מכן לא קאי אדיו : וכולן עמוק מכן מטמא דיהה. מכן מחור

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com